

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 174. — ŠTEV. 174.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 27, 1934. — PETEK, 27. JULIJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

V AVSTRIJI JE IZBRUHNILA DRŽAVLJANSKA VOJNA

MUSSOLINI JE POSLAL NA AVSTRIJSKO MEJO 48 TISOČ ZA VOJNO OPREMLJENIH VOJAKOV

V bojih na Štajerskem in na Koroškem je padlo več sto oseb. — Veterani so bili poklicani pod zastavo, dočim se kmetje pridružujejo vstašem. — Starhemberg novi avstrijski kancler. — Italijani bodo vkorakali v avstrijsko ozemlje, če bo neodvisnost Avstrije ogrožena.

DUNAJ, Avstrija, 26. julija. — Državlјanska vojna, ki je najhujša vseh vojn, je v Avstriji v polnem teku. V južnih provincih, na Koroškem, Tirolskem in Štajerskem, so vladne čete s topovi nastopile proti vstašem.

Po vaških in mestnih ulicah, po gorah in dolinah se je vnel boj. Zdi se, da je geslo nazijcev "Zmaga ali smrt", kajti v slučaju poraza bodo obešeni. — Vsletega tako obupno branijo svoje postojanke.

Nad tristo vstašev, vojakov, heimwerovcev in policistov je že izgubilo v bojih svoje življenje.

Najhujši boji divjajo na Štajerskem, kjer so vstaši najbolj močni. Vladne čete so s topovi obstreljivale Leoben in ga pozneje zavzele. Pri Feldkirchen se vrši boj s strojnimi puškami.

Obe stranki imata velike izgube.

Vlada je poklicala pod orožje vse veterane, kmetje se pa pridružujejo vstašem. Prvi prisegajo na narodno zastavo, drugi pa na kljukasti križ.

Ob avstrijski meji je razpostavljena jugoslovanska in italijanska admada. Vojaštvo čaka signala, da bo vdrl v nesrečno deželo in napravila red.

Po južnem delu Avstrije grme topovi, po evropskih mestih stiskajo diplomati glave in ugibajo, kaj bi bilo storiti, dočim se je na Dunaju pojavilo vprašanje. — Kdo bo Dollfussov naslednik?

Kancler dr. Dollfuss je mrtev. Ko je bil včeraj usmrčen v zvezni pisarni, je prevzel kontrolo minister dr. Schuschnigg. Toda le za nekaj ur.

Fašisti so skušali spraviti na kanclersko mesto dr. Antona Rintelena. Proti večeru se je pa izvedelo, da je dr. Rintelen mrtev. Če je bil usmrčen ali če si je sam vzel življenje, se zaenkrat še ni moglo dognati.

Slednjič je bil imenovan za kanclerja knez Starhemberg, ki je star šele 35 let ter je poveljnik avstrijskega heimwehra.

144 nazijev, ki so včeraj vdrl v zvezno pisarno ter usmrtili kanclerja Dollfussa, se bo moralo zagovarjati pred posebnim vojnim sodiščem, ki ga tvorijo štirje armadni častniki. Vsi, ki so bili direktno udeleženi pri umoru, bodo obešeni.

Glede položaja v avstrijskih provincih vlada velika nejasnost. Ve se le toliko, da se vrše na Štajerskem, Koroškem in Tirolskem vroči boji. Če vladne čete res prodirajo, so morale zelo drago plačati vsako zmago.

Prvič izza izbruha vstaje so se danes vladne čete poslužile topov proti nazijem. Vladnim vojakom pomagajo tudi heimwehrovci in policisti.

Posebno vroči boji so se vršili za mesto Leoben, ki so ga vladni vojniki zavzeli z velikimi žrtvami.

Nadalje so se polastile vladne čete mesta Radgone, ki leži ob jugoslovanski meji. Vstaši so pobegnili preko mostu v Jugoslavijo, kjer so jih internirali.

RIM, Italija, 26. julija. — Ministrski predsednik Mussolini je danes poslal 48 tisoč za vojno opremljenih vojakov na avstrijsko mejo.

Vodstva italijanskih letališč so dobila povelje, naj bodo letala pripravljena.

Italijansko vojaštvo je zasedlo vse gorske prelaze od Brennerja do Predila, ki vodijo v avstrijsko ozemlje.

Zunanje ministertvo je izjavilo, da hoče Italija

Obsedno stanje v Minneapolis, Minn.

RUSIJA SE ZANAŠA NA VZH. LOCARNO

Okoščine bodo prisilile Nemčijo in Poljsko, da pristopite k pogodbi. — Mirna prememba meja.

Moskva, Rusija, 26. julija. — V sovjetskem časopisu tvori zunanji politični položaj največje zanimane, vlasti stališče Nemčije in Poljske z ozirom na predlagano vzhodno Locarno pogodbo.

"Pravda" objavlja odlomek članka v gospodarskem listu "Wirtschaftsdiens", ki jasno pove, da Nemčija nasprotuje tej pogodbi, ker bi pogodba onemogočila premembo vzhodne meje.

Dalje pravi "Pravda", da se Poljska želi raztegniti proti vzhodu na račun sovjetske Rusije. Poljska se zlasti poteguje za del Ukrajine, kar bi gotovo skušala pograbit v slučaju vojne z Japonsko. Ako bi pri tem Nemčija Poljski pomagala, bi Poljska odstopila Nemčiji del poljskega koridora.

V nasprotju s tem pa naznanja berlinski poročevalec svojemur listu "Stockholm Tidningen", da želi Nemčija, da bi bila v pogodbo vključena točka, po kateri Nemčija ne bi bila obvezana, da prizna svojo vzhodno mejo in bi skušala s pogajanjmi doseči izpremembo meje.

Rusija bi bila zadovoljna s takim kompromisom, toda temu ne bi pritrnila Francija. Vendar pa je poročilo švedskega poročevalca prvo znamenje, da bi bila Nemčija pod gotovimi pogoji pripravljena pristopiti k vzhodni locarnski pogodbi.

Poljsko časopisje, ko piše o obiskih zunanega ministra Bocka v Estoniji in Lettski pravi, da njegove obiske ni v nikakoli zvezi s pogodbo, katero podpirata Rusija in Francija. Poluradna "Gazeta Polska" prevladno omenja, da Poljski ni treba sklepati novih pogodb, ker že ima nenapadno pogodbo s sovjetsko Rusijo skupno z baltičnimi državami.

ADMIRAL BYRD OSAMLJEN

Little America, Južni tečaj, 26. julija. — Skupina mož Byrdove ekspedicije, ki se je pred enim tednom odpravila na pot s traktorji, da pripelje nazaj admirala Byrda, ki se nahaja sam 123 milj od glavnega taborišča, se je morala vrniti, ne da bi dosegla svoj namen.

Ekspedicija pod vodstvom dr. Thomasa C. Poulterja na potu ni mogla najti zastav, ki so kazale pot do Byrdovega bivališča. Vseled hudega mraza so vsi ozebli. Dr. Poulter pravi, da jih je ustavil vihar, ki je dosegel hitrost 50 milj na uro.

Že od prejšnjega tedna admiral Byrd nima po radio zveze s svojimi tovariši v Little America. Prej je bil z njimi v stalni zvezi, sedaj pa je njegov radio pokvarjen. Iz glavnega stana pa še vedno

pokazati Nemčiji, kako zelo ji je pri srcu neodvisnost Avstrije.

Kakorhitro bi bila neodvisnost Avstrije ogrožena, bo italijansko vojaštvo prekoračilo mejo.

AVSTRIJSKI KANCLER DR. DOLLFUSS

ki so ga usmrtili narodni socialisti.

PREDSEDNIK NA POCITNICAH

Roosevelt pri ribolovu ni imel sreče. — Praznih rok se je vrnil na križarko. — Prvi predsednik, ki je stopil na havajsko zemljo.

Hilo, Havaj, 26. julija. — F. D. Roosevelt je prvi predsednik Zdr. držav, ki je kdaj stopil na zemljo Havajskih otokov, ko se je v sredo popoldne pripeljal s križarko "Houston".

Predsednik Roosevelt na ribolovu ob porečju Kailua ni imel sreče, kajti na križarko se je vrnil praznih rok. Ves dan je potrpežljivo metel trnek, tri sulčarice so sicer zgrabile vado, toda so ušle.

Tajnik ameriškega teritorija A. A. Greene pa je vjel 27 futov težko barbacudo, vrhovni sodnik J. Coka pa 26 futov težko ribo ono.

Ko se je proti večeru predsednik vrnil na križarko, je nenadoma prišel velik val in je vsled tega Roosevelt le z veliko težavo prišel na krov križarke.

MRS ANTONIO V SMRTNI CELICI

Sing Sing, N. Y., 26. julija. — Kazniški ravnatelj je ustregel prošnji Mrs. Anne Antonio, da jo obišče v njeni smrtni celici njeni dve hčerki, predno bo umrla na električnem stolu 9. avgusta.

Mrs. Antonio je kriva umora svojega moža Salvatorea. Njeni hčerki Phillis, ki je stara 9 let in Maria, stara 6 let, je nista obiskale v 15 mesecih, odkar se nahaja v zaporu. Obiskal pa jo je njen sin.

no vsak dan pošiljajo Byrdu poročila v upanju, da je njegov sprejemni aparat še dober.

POD OKRILJEM VIŠNJEV. ORLA

Nekatere tvrdke ga ne marajo, nekaterim je vzet. — Gumijeve tovarne morajo naznaniti ceno svojih izdelkov.

Washington, D. C., 26. julija. — NRA urad je naročil upravi za izvrševanje pravilnika v krojačnicah za moške obleke, da vzame moderga orla tvrdki L. Greif & Brothers, Inc., ker je kršila določbe pravilnika.

Tvrdka Greif velja za največjo v celi industriji ter ima deset delavnic v državah Maryland, Pennsylvania in Virginia. Tvrdka je kršila pravilnik s tem, da je svojim delavcem dajala manjše plače kot pa določa NRA pravilnik.

Modri orel je bil tudi vzet Bear Brand Hosiery v Chicagu, ker je bil odpuščen nek umiški delavec in se družba ni hotela pogajati z zastopniki delavcev.

Trgovska komisija je sklenila, da bo odločno nastopila proti Goodyear Company, Phillips-Baker Rubber Company v New Englandu in Laerosse Rubber Company v Laerosse, Wis., ker niso poslale cenika za svoje izdelke, kot določa NRA pravilnik za gumijevno industrijo. Te tvrdke so bile pozvane, da zadostne zahtevi do 3. avgusta in če so to ne zgodi, se bo pričelo zasliševanje 7. avgusta.

NADZORSTVO PRODAJE OROŽJA

Washington, D. C., 26. julija. — Ko stopi v veljavo nova postava za nadzorovanje orožja, so vladni detektivji pripravljeni, da pristijo natančno izpolnjevanje postave.

Prodaja strojnih pušk je prepovedana pod visoko kaznijo. Pod kaznijo se morajo uglasiti pri oblastih vsi lastniki avtomatičnih pušk in morajo dati odtise svojih rok.

PODJETNIKI DOLŽE KOMUNISTE, DA SO ZAKRIVILI VSO ZMEDO

MINNEAPOLIS, Minn., 26. julija. — Ko je potekel rok ultimata, ki ga je poslal governor Floyd B. Olson delodajalcem in štavkujočim šoferjem, je bilo proglašeno nad mestom obsedno stanje. Governor zahteva, naj do danes opoldne obe stranki odobrita posredovalni predlog zveznih posredovalcev.

NAD TISOČ ŽRTEV HUDE VROČINE

Po celi deželi je za vročino umrlo 1112 oseb. — Na zapadu znaša vročina nad 100 stopinj.

Po atlantskih državah je dež v sredo nekoliko ohladil ozračje, toda po zapadnih državah vročina nikakor ne poneha in med ljudmi in živino zahteva z vsakim dnem več žrtev.

Po raznih zapadnih državah je umrlo vsled vročine 1112 ljudi. Na tisoče glav živine je bilo treba zaklati, na tisoče pa jih je poginilo. Velike klančnice so prenapolnje z živino. Suša je uničila vsa žitna polja.

V Chicagu, Ill. je kazal termometer 104 stopinje vročine, Indianapolis, Ind. 105, Carbondale, Ill. 112, Columbia, Mo. 111, Emporia, Kans. 115 itd.

Washington, D. C., 26. julija. — Suša, ki prevladuje po državah osrednjega zapada, je pripravila poljedelskega komisarja dr. Elwooda Mead, da se mora več deset tisoč prebivalcev izseliti iz zapadne polovice South in North Dakote in iz vzhodnih delov države Montana in Wyoming.

Ničesar ni ostalo; mti zelene bilke; vse je šlo. — Je rekel dr. Mead, ko se je vrnil z nadzornega potovanja po krajih, ki so najbolj prizadeti vsled suše.

Rekel je, da morajo farmerji zemljo opustiti; nato naj bi se vsa zapuščena zemlja posejala s travo in bi mogoče v doglednem času nastali pašniki za živino.

Dr. Mead pravi, da te zemlje ne bi bilo treba nikdar obdelovati, ker nima dovolj moče. Četudi bi sedaj prišel dež in bi farmerji zopet pričeli obdelovati polja, je gotovo, da se more ta suša zopet ponoviti.

Oklahoma City, Okla., 26. julija. — Država Oklahoma neizmerno trpi pod sušo, kateri so se sedaj še pridružili gozdni in preniški požari.

Vsled vladne odredbe so farmerji obdelali le del svoje zemlje. Posejati so mnogo manj pšenice, koruze, ovsa in bombaa. Posebno bombaž daje farmerjem največ zasluzka. Toda sedaj rastline obetajo zelo slabo. So zelo nizke in samo dolenje veje imajo nekaj cvetja. Treba bi bilo zelo mnogo dežja, da bi se rastline kaj popravile in bi farmerji mogli pričakovati kak pridelek.

Medtem ko je Oklahoma zadnjih deset let povprečno pridelala 1.100.000 bal bombaža, ga bo letos kmaj 500.000 bal.

Stavkarji so z veliko večino glasovali za predlog, dočim ga nameravajo sprejeti podjetniki z gotovimi pridržki. Zvezni posredovalci predlagajo, naj znaša zaslužek šoferjev od 42 do 52 centov na uro, dočim pravijo podjetniki, da je to dosti preveč. Istočasno tudi očitajo stavkarjem, da so slepo orodje v rokah komunistov, ki so povzročili vse sedanje zadrege.

Governor je izjavil, da ne bo vpošteval nikakih pridržkov, pač pa zahteva, naj bo predlog v celoti sprejet.

Po mestu patrolira štiri tisoč milicarjev. Governor Olson je rekel, da ne bo vsled obsednega stanja poslovanje sodišč nič prizadeto. Vojaška oblast je omejevala na tiste dele mesta, kjer se koncentrirajo stavkarji.

Governor hoče na vsak način preprečiti nove nemire. Tekom demonstracij, ki so se završile prejšnji petek, je bil neki štrajkar usmrčen, sedemdeset oseb je bilo pa ranjenih.

VELIKANSKI VIHAR V TEXAS

Vihar je napravil veliko škodo. — 11 ljudi je vtonilo. — Vihar je uničil bombaž, kar ga je še ostalo po suši.

Houston, Tex., 26. julija. — Velikanski vihar, ki je prišel iz Mehškega zaliva, je divjal ob 125 milj dolgem obrežju Texasa. Za seboj je pustil velika opustosenja. Iz več krajev prihajajo poročila o veliki škodi na poslopih in več tisoč prebivalcev je v nevarnosti, ker niso mogli še o pravem času zbežati pred viharjem.

Med viharjem so bili hudi nalivi in proti obrežju so se valili kot hise visoki valovi. Majhne ribiške ladje je voda vrgla na obrežje.

Najhujši je bil vihar med Rockport in Port O'Connor, kjer je dosegel 100 milj na uro.

Mnogo so trpela razna kopališča, ki imajo na tisoče škode.

V Port Lavaca je poškodovana vsaka hiša.

Ker je bilo prebivalstvo v nižje ležečih krajih in v kopališčih posvarjeno pred prihajajočim viharjem, je zbežalo v višje ležeče kraje.

V Sargent je utonilo 9 oseb, blizu Galvestona pa dve osebi.

Bombaževi nasadi okoli Corpus Christi so bili uničeni. Že velika suša je napad uničila pridelek, vihar pa je uničil še to, kar je pustila suša.

Advertise in
"Glas Naroda"

